

Lög

um

idnaðarnám.

Vjer Christian hinn Niundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjöram kunnugt: Alþingi hefur fallitz á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru

1. gr.

Ef verzlunarmenn, handiðnamenn, eða aðrir atvinnurekendur taka unglunga yngri en 18 ára til að kenna þeim iðn sína, skulu þeir annast um, að gjörður sje skriflegur námssamningur, og að hlutadeigandi lögreglustjóri riti vottorð sitt á hann, að hann sje saminn samkvæmt fyrirmælum laga þessara. — Sje brotið á móti þessu ákvæði, er samningurinn ógildur.

Lögreglustjórar skulu eptir ráðstöfun landshöfðingja hafa í höndum eyðublöð til námssamninga og afhenda þau ókeypis.

2. gr.

Óheimilt skal þeim, er nú skal greina, að taka menn til kennslu :

- 1) Iðnaðarmönnum, sem með dómi eru sekir orðnir um verknað þann, er svívirðilegur er að almenningsáliti, nema þeir hafi fengið uppreisn á æru sinni;
- 2) þeim, sem þrisvar hafa orðið að hætta iðn sinni eða verzlun (sbr. 14. gr. 2. tölul.) og þannig valdið því að kennslusamningum hefur verið slitid;
- 3) þeim, sem þrisvar sinnum á 5 árum hafa rofið svo kennslusamninga, að þeim fyrir þá sök hafi verið slitid.

3. gr.

Í samningnum skal ákveðið, hve langur kennslutíminn skuli vera. Má hann aldrei vera lengri en 5 ár, að meðtöldum reynslutímanum, sem getið er um í 5. gr.

4. gr.

Það skal greinilega tekið fram í samningnum, hvort sá, sem annan tekur til kennslu, skuli láta honum í tje húsnæði, fæði, klæði, þjónustu og annan aðbúnað, meðan á námstímanum sten ur, eða í stað þess endurgjalda honum fyrir verk hans í peningum, og ef svo er, hvernig fjed skuli greiða.

5. gr.

Þrjá fyrstu mánuðina af kennslutímanum ber að skoða sem reynslutíma fyrir báða, og hafa þá bæði lærimeistarj og nemandi, sje hann þá orðinn 18 ára, en ella foreldrar

Autoriseret Oversættelse i Gehold til Lov 18de September 1891.

Lov

om

Lærlingeforholdet.

Nr. 15.
16de
Sept.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Benders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenburg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Altinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Naar en handlende, Haandværker eller næringsdrivende antager en Person under 18 Aar til Oplæring i sit Fag, skal han sørge for, at der oprettes skriftlig Lærlingecontrakt, og at den af vedkommende Politimester forsynes med Paategning om, at den er affattet i Overensstemmelse med nærværende Lovs Forskrifter. Efterkommes disse Bestemmelser ikke, har Contrakten ingen Gyldighed.

Politimestrene skulle efter Landskhövdingens Foranstaltning være forsynede med Blanketter til Lærlingecontrakter, der udleveres uden Betaling.

§ 2.

Uberettiget til at antage Lærlinge er:

- 1) den næringsdrivende, der ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vancerende Handling, medmindre han har erholdt Uresoprejsning;
- 2) den, i hvis Bedrift eller Forretning der 3 Gange er forefaldet Standsninger (jfr. § 14 Nr. 2), som have givet Anledning til Ophævelse af Lærlingecontrakter;
- 3) den, der 3 Gange i Løbet af 5 Aar har gjort sig skyldig i saadanne Brud paa Lærlingecontrakter, at disses Ophævelse er bleven en Følge deraf.

§ 3.

Læretidens Varighed bestemmes i Contrakten. Den maa i intet Tilfælde overstige 5 Aar, Prøvetiden efter § 5 derunder indbefattet.

§ 4.

Det skal ved Contrakten nøjagtig bestemmes, hvorvidt den, der antager en Lærling, skal i Læretiden forsyne denne med Husly, Føde, Klæder, Bask og anden Fornødenhed, eller i Stedet derfor give for hans Arbejde et Bederlag i Penge, og i saa Fald, hvorledes dette skal udbetales.

§ 5.

De tre første Maaneder af Læretiden anses som en gensidig Prøvetid, i hvilken saavel Mesteren som Lærlingen, hvis han i Løbet af denne Tid har naaet 18 Aars

Nr. 15. eða fjárráðamaður, rjett til að heimta, að samningnum sje slitið, án þess að tilgreina nokkra ástæðu. En þegar svo er, á hvorugur heimtingu á skaðabótum hjá hinum, nema skýlaus ákvörðun sje gjörð um það í samningnum.

6. gr.

Nemandi skal sýna lærimeistara sínum trúmennsku, hlýðni og auðsveipni, hann skal fylgja lærimeistarannum að vinnu hans, svo sem vinnukraptar hans og kunnátta leyfa.

7. gr.

Sje handiðnanemandi yngri en 18 ára, má vinnutíminn ekki fara fram úr 12 stundum á dag, að meðtöldum 2 stundum til að hvílast og matast.

Eigi má að jafnaði fá handiðna- eða verzlunarnemendum neina vinnu frá kl. 9 á kveldin til kl. 6 á morgna. Þó má landshöfðingi veita undanþágu frá þessum fyrirmælum, svo framarlega sem það er nauðsynlegt til þess, að þeir öðlist næga kennslu í tilteknum námsgreinum.

8. gr.

A sunnudögum og helgidögum þjóðkirkjunnar má lærimeistari ekki fá nemanda neina vinnu, nema brýna nauðsyn beri til.

9. gr.

Meðan á námstímanum stendur, skal lærimeistari vaka yfir hegðun og siðferði nemanda og eptir megni varna því, að aðrir hafi siðspillandi áhrif á hann. Lærimeistariinn skal sjá um, að nemandi fái kennslu í því nauðsynlegasta af uppdráttarlist, er að iðn hans lýtur, ef slík kennsla er fánleg á staðnum. Lærimeistariinn skal enn fremur halda nemanda til að sækja iðnaðarmannaskóla, ef slíkur skóli er á staðnum, og greiða kostnað, er af skólanáminu leiðir, nema öðruvísi sje ákvæðið í samningnum. Lærimeistari má ekki setja nemanda til þeirrar vinnu, sem er skaðleg fyrir heilsu hans, eða honum er um megn, og heldur ekki má fá honum aðra vinnu en þá, sem lýtur að námi hans, nema nauðsyn beri til, eða að það sje berlega áskilið í námssamningnum.

Kennslustúlkur eru ekki undir húsaga gefnar, kennslupiltar eru það þangað til þeir eru fullra 16 ára.

10. gr.

Námstímanum skal þannig varið, að nemandi læri, svo fljótt sem unnt er, þá námsgrein, er hann hefur verið settur til. Þá er kennslutíminn er á enda, skal nemandi hjálparlaust leysa af hendi prófsmíð eða inna af hendi eitthvert það verk, sem sýni, að hann sje orðinn fullnuma í þeirri iðn, sem hann hefur stundað nám í, og skulu dæma um það þrír menn, er lögreglustjóri kveður til þess, og skulu tveir af þeim, ef unnt er, vera samiðnarmenn. Nánari ákvæði um prófið og umsjón með því setur landshöfðingi með reglugjörð.

Standist nemandinn prófið, á hann heimtingu á námsbrjefi, er undirskrifað sje af lærimeistara hans og prófdómendum. Nú hefur lærimeistari ekki látið sjer fyllilega annnt um kennslu hans, og sje það orsök til þess, að hann getur ekki að afloknu námi fengið námsbrjef, er votti, að hann sje fær orðinn í sinni grein, og er lærimeistari þá skyldur til að greiða nemanda skaðabætur eptir áliði gjörðarmanna (sbr. 18. gr.).

Udøren, og ellers hans Forældre eller Børge uden Angivelse af nogen Grund kunne Nr. 15. forlange Kontrakten hævet. I saa Fald er ingen af Parterne berettiget til Erstatning hos den anden, medmindre udtrykkelig Bestemmelse derom er indført i Kontrakten. 16de
Sept.

§ 6.

Lærlingen skal vise sin Læremester Trofskab, Lydighed og Ærbødighed; han skal være Mesteren til Medhjælp ved dennes Arbejde, saavidt som hans Arbejdskraft og Færdighed tilstede.

§ 7.

For Haandværkerlærlinge under 18 Aar maa Arbejdstiden ikke overstige 12 Timer daglig, heri beregnet 2 Timer til Hvile- og Spisetid.

Der maa i Reglen ikke paalægges Haandværker- eller Handelslærlinge noget Arbejde i Tiden mellem Kl. 9 Aften og Kl. 6 Morgen. Fra denne Bestemmelse kan Landshøvdingen tilstaa Undtagelser, naar Lærlinges tilbørlige Uddannelse i visse Fag gør det nødvendigt.

§ 8.

Paa Folketjens Søn- og Helligdage maa ingen Lærling uden tvingende Nødvendighed anvendes til noget Arbejde i Mesterens Tjeneste.

§ 9.

Læremesteren skal i Læretiden vaage over Lærlingens Opførsel og sædelige Forhold og, saavidt det staar til ham, værne Lærlingen mod umoralisk Paavirkning. Læremesteren skal paase, at Lærlingen erholder Undervisning i den for hans Fag nødvendige Tegning, for saa vidt en saadan Undervisning kan erholdes paa Stedet. Endvidere bør Læremesteren holde Lærlingen til at besøge en teknisk Skole, hvis en saadan Skole findes paa Stedet, samt, for saa vidt ikke anderledes er bestemt i Kontrakten, udrede den med Skoleundervisningen forbundne Bekostning. Han maa ikke anvende Lærlingen til Arbejder, der ere skadelige for hans Sundhed eller ikke staa i Forhold til hans Kræfter, ligesom han ikke maa anvende ham til andet Arbejde end det, der henhører til Faget, undtagen i Nødstilfælde, eller for saa vidt Lærekontrakten indeholder udtrykkelig Hjæmmel dertil.

Kvindelige Lærlinge ere ikke Høstugt undergivne. Mandlige Lærlinge ere Høstugt undergivne indtil det fyldte 16de Aar.

§ 10.

Læretiden skal anvendes saaledes, at Lærlingen saa hurtigt som muligt lærer det Fag, hvori han er antagen til at oplæres. Naar Læretiden er udløben, skal Lærlingen uden at nyde nogen Hjælp forfærdige et Prøvestykke eller udføre et Arbejde, som godtgør, at han er udlært i det Fag, hvori han er oplært. Det udførte Prøvestykke eller Arbejde skal bedømmes af tre af vedkommende Politimester udmeldte Mænd, af hvilke to saa vidt muligt bør være af det paagældende Fag. De nærmere Regler for den ommeldte Prøve og Tilsynet med den fastsættes af Landshøvdingen i et Reglement. Bestaar Lærlingen Prøven, har han Ret til at erholde et Lærebrev, undertegnet af hans Læremester og de til Prøvens Bedømmelse udmeldte Mænd. Har Mesteren ladet det mangle paa tilbørlig Omhu for Lærlingens Uddannelse, og dette er Grunden til, at Lærlingen ikke ved Læretidens Udløb kan erhverve Lærebrev med Attest om Duellighed, er Mesteren pligtig til at give Lærlingen Erstatning efter Boldgiftens Skøn (jvf. § 18).

Nr. 15.

16.
sept.

11. gr.

Nú sýkist nemandi, er býr hjá lærimeistara sínum, og er lærimeistari þá skyldur að sjá honum fyrir aðhjúkrun og lækningu á sinn kostnað, þangað til námstímanum er lokið eptir samningnum, eða samningnum er slitið af öðrum löglegum ástæðum, þó eigi lengur en 6 mánuði. Sje sjúklingurinn talinn ólæknandi, eða nemandi hefur beðið tjón á heilsu sinni er talsvert kveður að, og ætla má að verði langvinnt, skal lærimeistar-
anum þar að auki vera heimilt að segja lausum námssamningnum 3 mánuðum eptir að nemandinn varð fyrir því, og er hann upp frá því undanþeginn þeirri skyldu að annast hjúkrun og lækningu hins sjúka.

Nú hefur svo verið um samið, að náminu skuli hætta ef nemandi sýkist, eða svo verður um samið síðar, er nemandi verður sjúkur, að náminu skuli lokið, og los-
ast lærimeistari ekki fyrir það frá hinum ádurgreindu skyldum sínum gagnvart fátækra-
sjóði, er leggja verður með piltinum.

Að öðru leyti skulu ákvæðin í 21., 22. og 25. gr. í tilskipun um vinnuhjú 26. jan. 1866 ná til nemenda, er eiga heima hjá lærimeistarannum, og skulu þar að auki á-
kvæðin í 22. gr. í greindri tilskipun og ofangreind fyrirsmæli um rjett lærimeistarans til þess
að segja samningnum slitið, ef nemandi verður sjúkur, eiga við eins fyrir það, þótt eigi
sje hann til heimilis hjá lærimeistarannum.

12. gr.

Fyr en námssamningi er löglega slitið má enginn taka nemanda annars manns til
kennslu eða nota aðstoð hans í sömu iðn.

13. gr.

Nú hefur nemandi ástæðulaust yfirgefið nám sitt, og má þá með aðstoð lögreglu-
stjóra flytja hann aptur til meistara síns, ef hann beiddist þess af lögreglustjóra áður en 2
vikur eru liðnar.

Nú höfðar hann mál eða foreldrar hans eða forráðamaður, sje hann eigi sjálfum
sjer ráðandi, til þess að fá samningi slitið, eður og leggur málið í gjörð, og verður
nemandi þá eigi fluttur til lærimeistarans að sinni, sje málið höfðað eða í gjörð lagt
innan stutts frests, er lögreglustjóri til tekur.

14. gr.

Námssamningur verður ógildur :

- 1) þá er lærimeistarinn deyr;
- 2) þá er lærimeistarinn hættir við verkiðn sína eða verzlun eða hún hættir um sinn vegna
gjaldþrots eða annara orsaka vegna;
- 3) þá er lærimeistarinn er með dómi orðinn sekur um það afbrot, er svívirðilegt er að al-
menningsáliti;
- 4) þá er nemandinn hefur ólöglega hlaupið frá iðn sinni, og lærimeistarinn ekki innan
14 daga gjörir ráðstafanir til þess að heimta hann aptur eða leita skaðabóta.

15. gr.

Lærimeistarinn getur slitið samningnum :

- 1) fyrir sjúkleika sakir samkvæmt því er segir í 11. gr.;
- 2) ef nemandi gjörir sig sekan í verulegu broti á skyldum þeim, er á honum hvíla
eptir námssamningnum;
- 3) ef hann er með dómi gjörður sekur um brot, sem að almenningsáliti er svívirðilegt.

§ 11.

Naar en Lærling, som bor hos Læremesteren, bliver syg, er Mesteren pligtig til at besørge og bekoste Plejen og Helbredelsen, indtil Læretiden ifølge den indgaaede Kontrakt er udløben, eller denne af anden lovlig Grund ophører, dog ikke udover et Tidsrum af 6 Maaneder, hvorhos han, hvis Sygdommen erklæres uhelbredelig, eller noget betydeligt vedvarende Onde er tilføjet Lærlingen, skal være berettiget til at opsigte Lærlingekontrakten til at ophøre 3 Maaneder efter, at det paagældende Uheld er tilfaldt Lærlingen, og fra samme Tid frigøre sig for Forpligtelsen til at sørge for Lærlingens Pleje og Helbredelse.

Skulde der være sluttet Overenskomst om, at Læreforholdet skal opløses, naar Lærlingen maatte blive hjemløst af Sygdom, eller skulde der under Sygdommen blive indgaaet Overenskomst om at hæve Læreforholdet, frigøres Mesteren ikke i Forhold til Gattigvæsenet, som Lærlingen maatte falde til Byrde, for de ham foran paalagte Forpligtelser.

Tovrigt skulle de i Tyndelov af 26de Jan. 1866 §§ 21, 22 og 25 indeholdte Bestemmelser være anvendelige paa Lærlingen, der har Ophold i Læremesterens Hus, hvorhos Bestemmelsen i Tyndelovens § 22 saavel som den i det foregaaende givne For- skrift om Mesterens Ret til at opsigte Kontrakten paa Grund af Lærlingens Sygdom ogsaa skal være anvendelig i Tilfælde, hvor Lærlingen ikke har Ophold i Mesterens Hus.

§ 12.

Forinden en indgaaet Lærlingekontrakt lovligen er hævet, maa Lærlingen ikke af nogen anden tages i Lære eller anvendes som Medhjælp i samme Sag.

§ 13.

Naar en Lærling uberettiget har forladt Læren, kan han ved Politiets Foranstaltning bringes tilbage i denne, saafremt Mesteren inden 14 Dage til Politimesteren indgiver Begæring derom.

Tilbageførelsen bliver dog at stille i Bero, naar Lærlingen eller, hvis han er umyndig, hans Forældre eller Værge inden en af Politiet forelagt kort Frist søger Lærlingeforholdet ophævet ved Sagsanlæg eller Voldgift.

§ 14.

Lærlingekontrakten bortfalder:

- 1) naar Mesteren dør;
- 2) naar Mesterens Bedrift eller Forretning ophæves eller paa Grund af Konkurs eller anden Marsag standses;
- 3) naar Mesteren ved Dom findes skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling;
- 4) naar Lærlingen uberettiget har forladt Læren, og Mesteren ikke inden 14 Dage gør Stridt til at kræve ham tilbage eller søge Erstatning.

§ 15.

Kontrakten kan af Mesteren hæves:

- 1) i Tilfælde af Lærlingens Sygdom overensstemmende med Reglen i § 11;
- 2) naar Lærlingen gør sig skyldig i væsentlige Brud paa de ham ifølge Lærlingeforholdet paahvilende Pligter;
- 3) naar Lærlingen ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling.

Nr. 15.

16.
sept.

16. gr.

- Nemandi, foreldrar eða forráðamaður fyrir hans hönd geta slitið samningi.
- 1) ef lærimeistarin misþyrmir nemanda, eða gjörir sig sekan í öðru verulegu broti á skyldum þeim, er á honum hvíla gagnvart honum;
 - 2) ef lærimeistari skiptir um bústað, og flytur lengra burt en 1 mílu frá sveitarfjelagi því, er hann bjó í, eða hafði atvinnu sína í, þá er samningurinn var gjörður, enda sje nemandi til heimilis hjá honum, en sje það ekki, þá þegar bústaðaskiptin hafa það í för með sjer, að nemandi verður að fara daglega óhæfilega langan veg til vinnu sinnar;
 - 3) ef lærimeistarin er burtu frá atvinnu sinni meira en 2 mánuði, nema því að eins, að iðn hans fari fram undir stjórn manns, er fullnuma er í henni;
 - 4) ef nemandi sakir sjúkdóms eða annara orsaka vegna verður óhæfur til þess að geta numið iðn þá, er um var samið, og hann þá var hæfur til, eða ef það eptir læknis áliti er hættulegt fyrir líf hans eða heilsu að halda áfram að nema þessa iðn.
 - 5) ef námsstúlka giptist;
 - 6) ef námsstúlka er til heimilis hjá kvonguðum lærimeistara, og kona hans deyr, eða hættir samvistum við hann.

17. gr.

Auk þess er segir í 15. og 16. gr. er bæði lærimeistara og nemanda eða fyrir hans hönd foreldrum eða forráðamanni heimilt að slíta námssamningi, þegar greiddar hafa verið skaðabætur þær, er fyrir það verða ákveðnar

18. gr.

Nú verður ágreiningur milli lærimeistara og nemanda um þau atriði, er ræðir um í 10. gr. laga þessara, eða 15. gr. nr. 2, 16. gr. nr. 1, 2, og 4, eða 17. gr., og skulu þau mál koma í gjörð, nema málsaðilar komi sjer saman um annað. Í gjörðardómi skulu sitja lögreglustjóri, og er hann oddviti, og tveir menn aðrir, er tilkvaddir sjeu sinn af hvorum málsaðila. Nú vill einhver beiðast gjörðar, og skal hann þá snúa sjer skriflega eða munnlega til oddvita og ákveður hann þvínæst gjörðarfund og kveður málsaðila með 8 daga fyrirvara í mesta lagi til þess að láta gjörðarmenn sína koma á þann fund. Skal á honum leggja fullnaðarúrskurð á málið og ræður afl atkvæðum; eru málsaðilar algjörlega bundnir við þann úrskurð. Heimilt er oddvita að fresta fundinum, þó eigi optar en einu sinni og ekki lengur en í 8 daga, enda hafi annar hvor gjörðarmanna tjáð honum lögleg forföll eða honum þykir nauðsyn til bera til þess að rjettur úrskurður verði á lagður. Nú kemur annar gjörðarmanna ekki og hefur ekki tjáð lögleg forföll, og getur þá oddviti og hinn gjörðarmaðurinn lagt fullnaðarúrskurð á málið. Með gjörðardómi má slíta samningi og dæma þeim, er tjón bíður, skaðabætur.

19. gr.

Lærimeistari sá, er brýtur gegn reglunum í 1., 2. eða 12. gr., skal sæta sektum frá 5—200 kr., er renna í fátækra sjóð á þeim stað, er brotið er framið.

Sömu refsingu — nema þyngri refsingarakvæði eigi við — skal sá lærimeistarin sæta sem freklega brýtur gegn skyldum þeim, er á honum hvíla eptir 7.—10. gr., eða sem ástæðulaust vísar nemanda úr námsvist, og sá nemandi, sem freklega brýtur gegn þeim skyldum, er á honum hvíla eptir 6. gr. — nema lærimeistari út af því hafi beitt

§ 16.

Kontrakten kan af Lærlingen eller af Forældre eller Bærge paa hans Vegne hæves:

- 1) naar Mesteren gør sig skyldig i Mishandling af Lærlingen eller i andet væsentligt Brud paa sine Forpligtelser mod ham;
- 2) i Tilfælde af, at Mesteren flytter, nemlig saafremt Lærlingen har Ophold i Mesterens Hus, naar Mesteren flytter i længere Afstand end en Mil fra den Kommune, hvori han boede eller havde sin Bedrift, da Kontrakten blev indgaaet, og, saafremt Lærlingen ikke har Ophold i Mesterens Hus, naar Flytningen medfører, at Lærlingens daglige Gang til Arbejdsstedet bliver uforholdsmæssig lang;
- 3) naar Mesteren er fraværende fra Forretningen i over 2 Maaned, uden at denne under hans Fraværelse ledes af en fagmæssig uddannet Mand;
- 4) naar Lærlingen ved Sygdom eller af anden Grund mister den Gyde til at opnaa Uddannelse i Faget, hvoraf han ved Kontraktens Indgaaelse var i Besiddelse, eller naar Lærlingens fortsatte Uddannelse i Faget efter Lægens Skøn medfører Fare for hans Liv eller Helbred;
- 5) naar en kvindelig Lærling bliver gift;
- 6) forsaavidt en kvindelig Lærling er i Huset hos en gift Mester, naar dennes Hustru dør, eller hendes Samliv med ham ophører.

§ 17.

Udenfor de i §§ 15 og 16 nævnte Tilfælde kan saavel Mesteren som Lærlingen eller dennes Forældre eller Bærge paa hans Vegne hæve Lærlingekontrakten efter at have udredet den derfor fastsatte Erstatning (§ 18).

§ 18.

Tvistigheder mellem Mester og Lærling vedrørende denne Lovs §§ 10, 15 Nr. 2 og 16 Nr. 1, 2 og 4 samt § 17 skulle afgøres ved Boldgift, forsaavidt ikke begge Parter blive enige om en anden Fremgangsmaade. Boldgiften skal affiges af vedkommende Politimester som Formand samt en af hver af Parterne valgt Mand. Den, som ønsker Boldgift afholdt, skal derom skriftlig eller mundtlig henvende sig til Formanden, som derefter berammer et Boldgiftsmøde og med en Frist af ikke over 8 Dage tilsiger Parterne at lade deres Boldgiftsmænd møde ved dette. Endelig Afgørelse med uigenkaldelig bindende Virkning for Parterne træffes i Mødet ved Stemmeflerhed. I Tilfælde af anmeldt gyldig Udeblivelsesgrund for en af Boldgiftsmændene, samt naar Formanden finder det nødvendigt for Sagens rigtige Afgørelse, udsættes Mødet, dog ikke mere end en Gang og ikke ud over 8 Dage. Saafremt en af Boldgiftsmændene udebliver uden saadan Anmeldelse, kan Sagen afgøres af Formanden og den anden Boldgiftsmand. Ved Boldgiftsavgørelsen kan Kontrakten ophæves, ligesom der kan tilkendes den stadelidende Part Erstatning.

§ 19.

Den næringsdrivende, der overtræder Bestemmelserne i §§ 1—2 eller 12, straffes med Bøder fra 5—200 Kr., der tilfalde Fattigkassen der, hvor Overtrædelsen er begaaet.

Samme Straf ifalder, forsaavidt ingen strengere Straffebestemmelse finder Anvendelse paa Forholdet, den Læremester, der i væsentlig Grad tilfidesætter de ham ifølge §§ 7—10 paahvilende Forpligtelser, eller som uberettiget bortviser Lærlingen af Læren, saavel som den Lærling, der i væsentlig Grad tilfidesætter de ham ifølge § 6 paahvilende Forpligtelser — medmindre Læremesteren i Anledning deraf har øvet Høstugt — eller

Nr. 15. húsaga — eða ástæðulaust hverfur frá náminu. Ef nemandi er eigi sjálfum sjer ráðandi, og
 16. foreldrum hans eða forráðamanni er sök á því gefandi, að hann ástæðulaust hefur horfið
 sept. frá náminu eða hverfur ekki aptur til þess, þá kemur refsingin niður á þeim.

20. gr.

Mál út af brotum gegn ákvæðum í 1., 2. og 12. gr., skulu höfðuð af hinu opinbera og eru almenn lögreglumál. Mál milli lærimeistara og nemanda, er snerta námið, eru einkalögreglumál. Með samþykki málsaðila getur dómariinn metið og tiltekið skaðabætur þær, sem í málinu eiga að dæmast þeim, er tjón hefur beðið.

21. gr.

Ákvæðin í lögum þessum eiga einnig við námssamninga, sem gjörðir eru við nemendur, sem eldri eru en 18 vetra, nema 1. gr. — sbr. 3. gr., 1. málslið, 4. gr. og ákvæðin, er þar að lúta í 20. gr. — og 18. gr.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalúborg, 16. sept. 1893.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli

Christian R.

(L. S.)

J. Nellemann.

som uberettiget forlader Læren. Er Læringsen umyndig, og Forældre eller Børge ere Nr. 15. Skyld i, at han uden Berettigelse har forladt Læren eller undlader at vende tilbage i den, rammer Straffen dem. 16de
Sept.

§ 20.

Sager angaaende Overtrædelse af Bestemmelserne i §§ 1—2 samt § 12 paatales af det offentlige og behandles som offentlige Politisager. Retsager mellem Mestre og Læringsen, der rejse sig af Læringsforholdet, behandles som private Politisager. Den Erstatning, der i en Sag maatte blive at tilkende den skadelidende Part, kan med Parternes Samtykke fastsættes ved Dommerens Skøn.

§ 21.

Denne Lovs Bestemmelser med Undtagelse af § 1 — jfr. § 3 Punktum 1 og § 4 samt de dertil sig sluttende Bestemmelser i § 20 — og § 18 finde ogsaa Anvendelse paa Læringsforhold, indgaaede med Læringsen over 18 Aar.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 16de September 1893.

Ministeriet for Island, den 16de September 1893.

J. Nellemann.

Ólafur Halldórsson.